

Cuprins

Prefață la ediția a 6-a	XI
Cuvânt-înainte	XIII
Abrevieri.....	XV
Capitolul I. Teoria generală a dreptului, parte componentă a tabloului științelor juridice.....	1
§1. Considerații generale.....	1
§2. Ce este știința?.....	3
§3. Sistemul științelor sociale (o propunere de clasificare).....	4
§4. Știința dreptului în sistemul științelor sociale.....	4
§5. Sistemul științei dreptului (al științelor juridice).....	6
§6. Științele juridice istorice.....	7
§7. Științele juridice de ramură	7
§8. Științele ajutoare (participative)	8
§9. Teoria generală a dreptului. Locul și rolul său în sistemul științei dreptului (al științelor juridice)	8
§10. Privire istorică asupra apariției și dezvoltării teoriei generale a dreptului	10
§11. Teoria dreptului (enciclopedia juridică) – disciplină de învățământ	12
§12. Funcțiile teoriei dreptului în condițiile globalizării.....	12
§13. Predarea teoriei dreptului în România	13
Capitolul II. Teoria generală a dreptului, filosofia dreptului, sociologia juridică.....	16
§1. Considerații generale	16
§2. „Cinci minute de filosofia dreptului”	16
§3. Tradiții românești în filosofia dreptului	17
§4. Teoria dreptului și sociologia	19
§5. Filosofia dreptului, teoria (generală) a dreptului și sociologia juridică.....	21
§6. Pozitivismul juridic	24
§7. Teoria pură a dreptului (Hans Kelsen).	25
§8. Scurte concluzii	27
Capitolul III Metodele cercetării științifice a fenomenului juridic (metodologia juridică).....	29
§1. Considerații generale privind metoda de cercetare.....	29
§2. Precizări terminologice.....	29

§3. Noțiunea metodologiei juridice	30
§4. Metodele cercetării științifice juridice	32
4.1. Metoda logică.....	32
4.2. Metoda comparativă.....	35
4.3. Metoda istorică.....	37
4.4. Metoda sociologică	39
4.5. Metodele cantitative	43
Capitolul IV. Conceptul dreptului	46
§1. Accepțiunile noțiunii de „drept”	46
§2. Originea și apariția dreptului. Dimensiunea istorică a dreptului	48
§3. Primele legiuri	56
§4. Dimensiunea socială a dreptului.....	57
§5. Factorii de configurare a dreptului	60
§6. Esența, conținutul și forma dreptului.....	67
§7. Tipologia dreptului	75
§8. Sistemul dreptului.....	86
8.1. Noțiunea sistemului dreptului	86
8.2. Criteriile de structurare a sistemului de drept	87
8.3. Diviziunea dreptului în drept public și drept privat	89
§9. Definiția dreptului	93
Capitolul V. Dreptul și statul.....	97
§1. Noțiunea statului.....	97
§2. Statul și societatea civilă	98
§3. Conținutul și scopul statului	99
§4. Puterea de stat.....	102
§5. Exercițarea puterii de stat. Separația, echilibrul și cooperarea puterilor	104
§6. Instituțiile (organele) statului	105
§7. Instituțiile statale judiciare	106
7.1. Părțile componente ale autorității judecătorești	106
7.2. Jurisdicții internaționale	109
§8. Forma statului.....	110
Capitolul VI. Principiile dreptului	113
§1. Noțiunea principiilor fundamentale (generale) ale dreptului.....	113
§2. Delimitarea principiilor dreptului.....	115
§3. Originea principiilor dreptului.....	117
§4. Importanța teoretică și practică a studierii principiilor dreptului	118
§5. Prezentarea analitică a principiilor generale ale dreptului.....	119
5.1. Asigurarea bazelor legale de funcționare a statului.....	119
5.2. Principiul libertății și al egalității	120

5.3. Principiul responsabilității	121
5.4. Principiul echității și al justiției.....	123
Capitolul VII. Funcțiile dreptului	128
§1. Noțiunea funcțiilor dreptului	128
§2. Prezentarea analitică a funcțiilor dreptului.....	130
2.1. Funcția de instituționalizare sau formalizarea juridică a organizării social-politice.....	130
2.2. Funcția de conservare, apărare și garantare a valorilor fundamentale ale societății.....	130
2.3. Funcția de conducere a societății	131
2.4. Funcția normativă.....	132
Capitolul VIII. Dreptul în sistemul normativ social.....	133
§1. Considerații generale privind acțiunea socială, conduita umană și reglarea normativă a acesteia.....	133
§2. Sistemul normelor sociale	135
2.1. Corelația normelor juridice cu normele etice.....	135
2.2. Normele obiceiului.....	139
2.3. Normele tehnice	140
Capitolul IX. Norma juridică	142
§1. Noțiunea și trăsăturile normei juridice	142
1.1. Considerații generale.....	142
1.2. Trăsăturile normei juridice. Norma juridică are un caracter general și impersonal	143
1.3. Norma juridică are un caracter tipic	145
1.4. Norma juridică implică un raport intersubiectiv	146
1.5. Norma juridică este obligatorie	146
1.6. Definiția normei juridice	148
§2. Structura normei juridice	148
2.1. Structura logică a normei juridice	149
2.2. Structura tehnico-legislativă.....	152
§3. Clasificarea normelor juridice	154
3.1. Criteriul ramurii de drept	155
3.2. Criteriul forței juridice a actului normativ	155
3.3. Criteriul structurii logice	155
3.4. Criteriul sferei de aplicare	156
3.5. Criteriul gradului și al intensității incidenței.....	156
3.6. Criteriul modului de reglementare a conduitei.....	156
3.7. Normele organizatorice.....	158
3.8. Normele punitive și normele stimulative	158
3.9. Normele interpretative	159

§4. Acțiunea normei juridice	159
4.1. Acțiunea în timp a normei juridice.....	159
4.2. Acțiunea normelor juridice în spațiu și asupra persoanelor	167
Capitolul X. Izvoarele dreptului.....	171
§1. Noțiunea de izvor de drept	171
§2. Clasificarea izvoarelor formale ale dreptului	175
2.1. Obiceiul juridic (cutuma)	175
2.2. Doctrina.....	179
2.3. Practica judiciară și precedentul judiciar	181
2.4. Contractul normativ	186
2.5. Actul normativ	187
§3. Izvoarele dreptului Uniunii Europene	191
Capitolul XI. Tehnica elaborării actelor normative.....	192
§1. Noțiunea tehnicii juridice	192
§2. Noțiunea tehnicii legislative.....	196
§3. Principiile (cerințele) legiferării	198
3.1. Principiul (cerința) fundamentării științifice a activității de elaborare a normelor juridice	198
3.2. Principiul (cerința) asigurării unui raport firesc între dinamica și statica dreptului	199
3.3. Principiul (cerința) corelării sistemului actelor normative.....	200
3.4. Principiul accesibilității și al economiei de mijloace în elaborarea normativă	200
§4. Părțile constitutive ale actului normativ	205
§5. Elementele de structură ale actului normativ	206
§6. Tehnica sistematizării actelor normative.....	207
6.1. Încorporarea	207
6.2. Codificarea	208
Capitolul XII. Realizarea dreptului.....	211
§1. Conceptul realizării dreptului	212
§2. Formele realizării dreptului	213
2.1. Realizarea dreptului prin activitatea de executare și respectare a legilor	213
2.2. Realizarea dreptului prin aplicarea normelor juridice de către autoritățile statului (aplicarea dreptului).....	215
Capitolul XIII. Interpretarea normelor juridice	223
§1. Noțiunea și rațiunea (necesitatea) interpretării normelor juridice	223
§2. Felurile (genurile) interpretării normelor juridice	227
§3. Metodele interpretării normelor juridice	228

3.1. Metoda gramaticală.....	229
3.2. Metoda sistematică.....	230
3.3. Metoda istorică.....	230
3.4. Metoda logică.....	231
3.5. Analogia.....	232
§4. Rezultatele (limitele) interpretării normelor juridice.....	233
Capitolul XIV. Raportul juridic.....	235
§1. Premisele raportului juridic.....	235
§2. Definiția raportului juridic.....	237
§3. Trăsăturile caracteristice ale raportului juridic.....	238
3.1. Raportul juridic este un raport social.....	238
3.2. Raportul juridic este un raport de suprastructură.....	239
3.3. Raportul juridic este un raport volițional.....	240
3.4. Raportul juridic este un raport valoric.....	242
3.5. Raportul juridic este o categorie istorică.....	243
§4. Subiectele raportului juridic.....	243
4.1. Conceptul de subiect de drept.....	243
4.2. Capacitatea juridică – premisă a calității de subiect de drept.....	245
4.3. Clasificarea subiectelor raporturilor juridice.....	247
§5. Conținutul raportului juridic.....	252
§6. Proba dreptului subiectiv.....	256
§7. Obiectul raportului juridic.....	257
§8. Faptul juridic.....	257
Capitolul XV. Răspunderea juridică.....	260
§1. Noțiunea răspunderii juridice.....	260
§2. Condițiile răspunderii juridice.....	262
2.1. Conduita ilicită.....	262
2.2. Vinovăția.....	263
2.3. Legătura cauzală.....	264
§3. Formele răspunderii juridice.....	264
Bibliografie.....	269